

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 71777-09-16 שבח נ' פריאל ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת אביגיל כהן

המערער - הנתבע
גל שבח
ע"י עו"ד סער גרשוני

נגד

המשיבים - התובעים
1. אברהם פריאל (תובע בת.א. 8900-09-15)
2. אמנון זך (תובע בת.א. 34811-09-15)
שניהם ע"י עו"ד אברהם פריאל

פסק דין

1 לפני בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט השלום בתל אביב (כב' השופט עמית משה
2 סובל) מיום 21/7/16 שניתנה בת.א. 8900-09-15 ו-ת.א. 34811-09-15 ולפיה התקבלה בקשת
3 התובעים – המשיבים להתיר להם להמציא בכל תיק את כתב התביעה לנתבע – המבקש
4 מחוץ לתחום השיפוט בהתאם לתקנה 500 לתקנות סדר הדין האזרחי התשמ"ד – 1984
5 (להלן: "תקסד"א").

6
7
8
9 רקע נדרש:
10 במסגרת ת.א. 8900-09-15 הגיש אברהם פריאל (להלן: "פריאל") תביעת לשון הרע נגד
11 המבקש (להלן גם: "שבח").
12 בתמצית אציין, כי פריאל שימש גם כחבר נציגות בקבוצת רכישה בפרויקט "מגדלי
13 קראוזה" בחולון (להלן: "הפרויקט") שבה חברות 222 משפחות שקנו זכות לדירה
14 בפרויקט.
15 שבח הוא אחד מבין אותם רוכשים.
16 פרסומי לשון הרע הנטענים נעשו בדרך של תכתובת בקבוצות ווטסאפ (whatsapp) שבה
17 משתתפים רוכשי הזכויות בפרויקט (או למצער – חלקם).
18
19
20
21
22

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 71777-09-16 שבח נ' פריאל ואח'

תיק חיצוני:

3. במסגרת ת.א. 34811-00-15 הגיש אמנון זך (להלן גם: "זך"), אשר שימש אף הוא כחבר נציגות בקבוצת הרכישה בפרויקט תביעת לשון הרע בגין פרסומים בקבוצות הוואטסאפ של חברי הפרויקט נגד שבח.

4. שבח הוא אזרח אמריקאי ותושב ניו יורק.

5. הבקשה למתן היתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט.
פריאל וזך ביקשו לאפשר להם להמציא את כתב התביעה מחוץ לתחום השיפוט בהתאם לתקנה 500 לתקסד"א.
הבקשה הוגשה מכוח תקנה 500 (7) לתקסד"א לפיה ניתן להתיר המצאה מחוץ לתחום השיפוט כאשר "התובענה מבוססת על מעשה או מחדל בתחום המדינה".

נטען, כי מירב הזיקות מצביעות על פורום נאות בישראל.

שבח ביקש לדחות הבקשה וטען, כי אין לאפשר תביעה בישראל. הוא פעל מארה"ב, בטלפון סלולרי אמריקאי באמצעות אפליקציה אמריקאית שהדין החל עליה הוא האמריקאי ולפיו אין מדובר כלל בלשון הרע. הוא אזרח אמריקאי וגר בארה"ב מעל 30 שנה ומנהל עסקיו בארה"ב.

6. החלטת בית משפט קמא:

ביום 21/7/16 ניתנה החלטה בבקשות ובית משפט אישר המצאה מחוץ לתחום השיפוט. בית משפט קמא נדרש לשלושת התנאים המזכים תובע באישור להמצאה מחוץ לחתום השיפוט.

(א) קיומה של עילת תביעה - לפי רמת הנטל הנדרשת לשלב טרום מקדמי זה. (ראה למשל: ע"א 9275/04 אשבורן חברה לסוכנויות ומסחר בע"מ נ' CEA Electronics -פסקה 6).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 71777-09-16 שבח נ' פריאל ואח'

תיק חיצוני:

1 נקבע, כי שלב דיוני זה אינו השלב להכריע בטענותיו של שבח, "הגם שהטענות אינן
2 מופרכות על פניהן", והן תתבררנה במסגרת ההליך עצמו (למשל: טענות לפיהן הפרסומים
3 מוגנים לפי הדין האמריקאי ולא מהווים לשון הרע, הפרסומים אינם ביחס לפריאל וזך אלא
4 כלפי הנציגות כולה).

(ב) קיומה של עילת המצאה לפי החלופות שבתקנה 500 לתקסד"א:

5
6 נקבע, כי תקנה 500 (7) לתקסד"א מתקיימת בעניינינו.
7 שבח טען, כי המעשה כולו בוצע בארה"ב ורק הנזק (אם בכלל) נגרם בישראל וזו אינה עילת
8 המצאה לפי תקנה 500 לתקסד"א.
9 בית משפט קמא לא קיבל טענה זו.
10 נקבע, כי "המעשה" לא נוצר רק בעת משלוח ההודעות בארה"ב אלא בעת העיון בהודעות
11 בישראל וכי דומה הדבר לקיומה של שיחת טלפון רבת משתתפים.
12 נקבע כי טענות בנוגע להגנות על חופש הביטוי על פי החוקה האמריקאית אינן אמורות
13 להתברר לגופן בשלב זה.
14
15

(ג) ישראל היא הפורום הנאות לבירור התובענה:

16 הפרויקט מתבצע בישראל ותוצאות העוולה הנטענת הורגשו בישראל.
17 נמצא כי אין ממש בטענתו של שבח לעניין תנאי השימוש והתקנון של האפליקציה
18 האמריקאית, שכן הם עוסקים ביחסים משפטיים בין חברת וואטסאפ האמריקאית לבין כל
19 אחד מהמשתמשים באפליקציה ולא בתביעה של משתמש באפליקציה כנגד משתמש אחר.
20 עוד נקבע, כי לנתבע יש נכס בישראל (זכויותיו בפרויקט) וניתן יהיה לאכוף את פסק הדין
21 בישראל. הפרויקט בישראל, הודעות הוואטסאפ בשפה העברית, והעדים, מן הסתם,
22 מתגוררים בישראל (חברי הקבוצה).
23
24
25
26

מכאן הבר"ע שלפני.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 71777-09-16 שבח נ' פריאל ואח'

תיק חיצוני:

7. המבקש טוען, כי בית משפט קמא קיבל עמדתו, כי אפליקצית ווטסאפ אינה רשת אינטרנט ואינה "בכל מקום", ולמרות זאת קבע, כי "המעשה" נעשה בעת העיון בהודעות בישראל ולא בעת משלוח ההודעות בארה"ב. לטענתו, בית משפט פירש פירוש מרחיק לכת את הביטוי "מעשה או מחדל בתוך המדינה". שני הצדדים הסכימו כי המעשה נעשה בחו"ל ורק הנזק (ככל שהוא קיים) נעשה בישראל. לטענתו, כאשר המשיבים תובעים אזרח אמריקאי בגין עוולת לשון הרע לכאורה, שבוצעה לכאורה בארה"ב, הם אינם יכולים לצפות לגרור אותו לישראל, אלא להידרש להרחיק עצמם לארה"ב.

8. המשיבים בתגובתם מבקשים לדחות הבר"ע על הסף ונסמכים על החלטת בית משפט קמא ונימוקה. הם מסכימים לכך שהבר"ע תידון כערער.

9. לאחר שעיינתי בטיעוני הצדדים הגעתי למסקנה ולפיה יש ליתן רשות לערער ולדחות הערעור לגופו וזאת מהנימוקים כדלקמן:

(א) ההלכה הפסוקה והמושרשת קובעת באופן עקבי, כי השגות בעלי דין על החלטות ביניים של הערכאה הדיונית, יידונו, ככלל, במסגרת ערעור על פסק הדין וזאת למעט מקרים נדירים שבהם מבקש רשות הערעור מראה כי דחיית הדיון בהשגה על ההחלטה לשלב הערעור על פסק הדין, עלול להשפיע באופן ממשי על זכויות הצדדים, עלול לגרום לנזק של ממש או עלול להביא לקיומו של הליך מיותר או שגוי.

וראה לעניין זה:

רע"א 7960/14 הפניקס חברה לביטוח בע"מ נ' עידית גולד – פסקה 6 (ניתן ביום 15/12/14) ורע"א 7913/14 תרכובת ברום בע"מ נ' הדס חצב – פסקאות 6 ו-7 (ניתן ביום 8/12/15) (להלן: "תרכובת ברום").

במקרה דנן מתבקש להכריע בסוגיה כבר עתה, שכן ההחלטה משפיעה מהותית על עצם קיום ההליך וניהולו. לפיכך יש ליתן רשות לערער.

(ב) נימוקי בית משפט קמא בהחלטתו מקובלים עלי לגופו של עניין.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 71777-09-16 שבח נ' פריאל ואח'

תיק חיצוני:

התובעים הוכיחו קיומה של עילה ברמת הוכחה של "תביעה הראויה לטיעון" וכי קיימת לכאורה "שאלה רצינית שיש לדון בה" וזאת עפ"י הרף הדרוש לשלב מקדמי זה. בשלב זה, אין צורך לבדוק את ההגנות על פי חוק איסור לשון הרע הישראלי ואף לא את הוראות הדין האמריקאי בכל הנוגע לחופש הביטוי ולהוצאת לשון הרע.

(ג) באשר לתקנה 500 (7) לתקסד"א:

נקבע בפסיקה כי אין די בכך שהנזק קרה בישראל. (ראה רע"א 2752/03 Metallurgique de Gerzat S.A. נ' ד"ר נחמן וילנסקי פ"ד נו (6) 145, 148 (להלן: "עניין וילנסקי")); אך במקרה דנן, אין מדובר במעשה או מחדל שבוצעו רק בחו"ל, כפי שטוען שבח. הוא אמנם כתב את ההודעות בקבוצת הווטסאפ בשבתו בארה"ב, אך הודעותיו התקבלו בישראל מיידית. "הפרסום" נעשה כאשר ההודעות נכתבו בחו"ל ונקראו בישראל.

(ד) "פרסום" בחוק איסור לשון הרע הוגדר בסעיף 2 (א) לחוק איסור לשון הרע התשכ"ה – 1965 בהגדרה רחבה מאוד: "...בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר".

(ה) אין דומה המקרה שלפנינו למקרים אשר נבחנו בעניין וילנסקי, שם נדון מצב שבו מוצר יוצר כולו בחו"ל ושוקק לישראל. בשל פגם במוצר נגרם נזק למשתמש בו בישראל. כל פעולת הייצור היתה בחו"ל, לרבות המחדל שגרם לפגם בייצור, ואילו בעניינינו – יושב אדם בארה"ב ומקליד בשפה העברית הודעות לקבוצת ווטסאפ שחבריה בישראל. מיד עם סיום ההקלדה ושליחתה – נחשפים כל חברי הקבוצה לתוכן ההודעה. ה"פרסום" נעשה במקרה שכזה גם בישראל. על כן – לא ניתן לקבוע כי רק הנזק (ככל שנגרם) הוא בישראל.

(ו) גם באשר לטבעיות הפורום – צדק כב' השופט קמא בקביעתו. לסכסוך בין הצדדים אין זיקה לארה"ב, מלבד מקום מושבו של שבח, ולא אחזור על קביעותיו. לעניין השיקולים שיש לשקול בעניין טבעיות הפורום ראה: רע"א 7102/10 רואים עולם החברה להגנת הטבע בע"מ נ' פרלמוטר (12/4/12), ע"א 3008/84 אבו עטיה נ' ערביטיסי פ"ד לט (1) 365, 385 וע"א 3908/08 תיקו בע"מ נ' FOREM BAGCO INC (26/8/10).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 71777-09-16 שבח נ' פריאל ואח'

תיק חיצוני:

10.

לסיכום:

(א) לאור האמור לעיל, דין הערעור להידחות.

(ב) המערער ישא בהוצאות כל משיב ושכ"ט עו"ד בסך 7,000 ₪ (ובסך הכל: 14,000 ₪).

סכום זה יחולט מתוך הערבון ויועבר למשיבים באמצעות בא כוחם.
יתרת הערבון תוחזר למערער באמצעות בא כוחו.

(ג) המזכירות תשלח פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ח' חשוון תשע"ז, 09 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.

אביגיל כהן

אביגיל כהן, שופטת